

**Abonamentul**

Pentru monarhie:  
Pe an 12 cor.,  $\frac{1}{2}$  an  
6 cor.,  $\frac{1}{4}$  an 3 cor.

Pentru străinătate:  
Pe 1 an 18 frcs.,  $\frac{1}{2}$   
an 9 frcs.,  $\frac{1}{4}$  an  
4 frcs. 50 cm.

Fóea apare în fie care  
Sâmbătă.

# Unirea

**Insertiuni**

Un şir garmond:  
o dată 14 fil., a doua órá  
12 fil., a treia órá 10 fil.

Tot ce privesce fóea,  
să se adreseze la »Re-  
dactiunea şi Admini-  
stratiunea Unirii»

in  
Blaş.

Fóe bisericescă-politică.

Anul XII.

Blaş 15 Februariu 1902.

Numórul 7.

## İUBILEUL EPISCOPULUI PAVEL.

Nr. 400—1902.

*Ven. Cler al Diecesei gr. cat.  
de Oradea-mare.*

Sintem în pragul İubileului semiseculariü a Preotiei Escelentisimului şi Reverendisimului Domn Episcop diecesan **MICHAİL PAVEL**. În 21. Martie a. c. anume vor fi cinci-zeci de ani de când preabilitul şi de toţi veneratul nostru Archiereü s'a ridicat la trépta Preotiei, de când adevăz funcţioneză neîntrerupt ca mijlocitor între Dumnezeü şi ómeni.

Nu afiu de lipsă să Vë tilcuiesc Frăţielor Vóstre însemnătatea acestei împrejurări, pentru că nu este Preot pëtruns de înălţimea chemării sale sublime, carele să nu scie ce va se zică a petrece un semisecol în serviciul preotesesc a Atotputernicului Dumnezeü, pentru că dacă în lumea acésta ómenii se simt fericii a puté sta în serviciul unui om asemenea lor, dacă acela e de stare mai înaltă, şi cu cât starea lui e mai înaltă, cu atâta se cugeta pe sine cei din serviciul lui şi mai de-asupra celor alaiţi muritori, şi nici un cuget nu-i neliniştesce în mai mare măsură de cât cugetul, ca nu cum-va să cadă în disgrăţia dînsului: cu ce cuvinte s'ar şi puté encomia o slujbă semiseculară petrecută în serviciul İmpëratului İmpëraţilor, despre carea şi S. Pavel Apostol, cuprins de óre care

mândrie sfîntă zice, că: „Aşa să ne socotéscă pe noi omul, ca pe nisce slugi ale lui Christos şi ispravnicii ai tañelor lui Dumnezeü“? (I. Cor. IV. 1.)

Dar nu vreaü prin aceste a deştepta în Frăţiele Vóstre nici chiar simţeminte de gratitudine cătră persóna sacră a Archiereului nostru iubilat, pentru că la adresa Frăţielor Vóstre acésta ar fi cea mai mare vătémare: a presupune adevăz, că între şirele nóstre s'ar afla şi de aceia, cari nu cunosc titlurile prin cari Escelentisimul şi Reverendisimul Domn Episcop diecesan **MICHAİL PAVEL** şî-a deobligat însuşi Diecesa la recunoscinţă perpetuă, şi încă aşa, ca „să nu scie stânga, ce face drépta“ (Math. VI. 3.) Din care causă nu este locul nici a se schiţa acele aici, ca să nu i-se atingă óre-şi cum-va modestia.

Scopul acestor orduri este numai singur constatarea faustei împrejurări, că în 21. Martie a. c. va fi aniversarea de cinci-zeci de ani a promovării iubitului nostru Archiereü la trépta Preotiei.

Èr cauza, că împrejurarea acésta nu Vi-s'a adus la cunoscinţă mai de timpuriü, şi că în interesul serbării mai festive a aniversării atât de memorabile nu se pot face dispuseţiuni mai coréspondătoare, este întrezicerea espresă şi categorică din partea İnsuşi İubilantelui.

Dar fiind că nici İubilantele nu este îndreptăţit a ne opri aceea, ca să-l iubim cu iubire sinceră: de sine se înţelege, că va afirna de la individualitatea fiesce căruia dintre Frăţiele Vóstre a-şi pregăti credincioşii la serbarea acestei zile iubilare aşa, ca aceea să fie espresiunea gratitudinei ce i-o prestăm şi păstrăm Archiereului nostru mult iubit. În însă-şi ziua iubilare înse, carea, sub durata postului celui mare, va cadé pe ziua de Vineri: în locul Liturgiei înainte-sfinţitelor, de astă dată, în mod esceptional, va fi de a se servi în tóte bisericile diecesane S. Liturgia a S. Ioan Gură-de-aur, împreună cu Doxologia cea mare şi cu rugăciunile de la Litie, despre o parte întru mulţămita lui Dumnezeü, că pe Escelentisimul şi Reverendisimul Domn Episcop diecesan **MICHAİL PAVEL** l'a învrednicit a-şi ajunge ziua aniversară a Preotiei sale de cinci-zeci de ani în pace, érá despre altă parte şi pentru de a-i împetra Părintelui iubilat, ca celui mai mare Binefăcător al Diecesei şi Regenerator şi al doilea Fundator al tuturor Institutelor nóstre culturali încă mulţi fericii ani. — La care festivitate bisericescă vor fi de a se invita şi credincioşii, esplicându-li-se prealabil însemnătatea aceleia, ca ast fel ziua de 21 Martie a. c. să se prefacă într'o ziuă de bucurie şi de adevărata sərbătóre diecesană! Oradea-mare, la 10 Febr. 1902.

**Dr. Augustin Lauran** m. p.  
Vicariü gen. episcopesc.

## La întîmpinarea Domnului.

În sărbătorea acesta biserica reamintea credincioșilor trei taine, anume: Curățirea Preafericitei Vergure, ducerea lui Isus în biserică și întîmpinarea pruncului Isus de către sântii bătrâni Simeon și Ana profetesa, de unde să și numește sărbătorea acesta la Greci *Hypapanta*, adică Întîmpinare.

E o sărbătore prea frumoasă acesta, și scumpă inimilor tuturor credincioșilor. E o taină de iubire, care cuprinde în sine multe taine geniale și adânci. Într'adevăr, ce spectacol admirabil ni se înfățișează vădînd cum o tinăra muiere împreună cu sântul ei mire Iosif — stringînd în brațele sale fructul pîntecelui său — se îndreptă spre biserică ca să se curățescă prin supremul preot și dnce ca jertfă — după cum era în datină o păreche de porumbi, simbolul iubirei caste și curățeniei sufletelor celor logodiți.

Legea lui Moisi prescria că muierea care va nasce necurată va fi, și să nu se arete în public și de tot ce este sfînt nuse atingă, până ce se vor plini zilele curățirii ei (40 sau 80 de zile — după cum nouă născutul era fiior sau fată) — după cari apoi trebuia să aducă pe prunc sau pruncă înaintea Domnului în biserică, oferînd un miel și un pui de porumb sau o turturea — de cumva erau avuți — ori apoi o păreche de porumbi, de cumva erau săraci, cari aveau să servescă de materie pentru arderea de tot (Cartea Leviților XII 2—8) Pe lângă aceste mai prescrie legea lui Moisi ca cel întâiu născut partea bărbătescă să fie consacrat sau sfîntit Domnului, răscumperîndu-l apoi cu cinci sicli de argint (Cartea Eșirei XIII).

Preafericita Vergură, născută nepătă.

nespurcată, neîntinată, nesticată, curată, carea a trăit pururea o viață inocentă, a conceput vergură fiind, a născut tot ca vergură și după nascere éráși a rămas vergură; dînsa — obiectul de admirațiune al cerului și al pămîntului, ca o fică de rînd din mulțimea celor ce să trag din strămoșa Evă păcătosa — merge ca să bată la ușa bisericii, pentru ca să se curățescă prin rugăciunea preotului; și acesta o face din umilință — căci vergură fiind, nu era supusă legii — și o face pentru ca să ascundă taina cea mare, ce până atunci numai forte puțin o cunoșeau. Ce argument de confușiune, de rușinare pentru noi, cari simțindu-ne vinovați și întinați cu păcate, simțindu-ne conștiința îngreunată și apăsată de fărădelegi, ne încercăm să o înădușim, aruncându-ne în brațele tuturor plăcerilor pămîntesci și fugînd de biserică, ca de o temniță, ér de la fața preoților ca de nisce inimi. Cel îngânat și orgolios grăbește să-și arete vrednicile sale, și adese se fălesce fără ca să aibă vre un merit; inse Preacurata Vergură Maria — învățaceaua fiului său — care își ascunde dumnezeirea sub slăbiciunea de prunc, a voit să-și ascundă augusta sa prerogativă de Maică alui Dumnezeu, observînd legea lui Moisi.

Érá Iosif, pe care sfînta Scriptură îl numește om drept, nu se împotrivesce nici de cum acestei dorințe a Preasfîntei Vergure, ci luînd în mână jertfa — ce era obiceiul a se duce — se pornesc și dînsul spre al conduce la biserică din Ierusalim. Câte engete mărețe ne vin în minte, recunetîndu-ne la conduita acestui Sfînt și preafericit Patriarch! Erau zidiți unul pentru cel alalt, ceriul revărsase asupra lor darurile cele mai alese, și ei pururea cu mintea și cu inima la Dumnezeu — corăspundeau de minune planurilor dumnezeirii!

Dar étă-ne înaintea dreptului și de Dumnezeu temătoriului Simeon. Luă în tremurătoarele sale brațe pe nouă născutul prunc ceresc, și aruncînd o sabiă de durere în inima mamei — zicînd că acest prunc e pus spre căderea multora și ca un sém, căruia mulți vor zice contra. — a lăudat pe Dumnezeu prin o sublimă cântare, ca și care nu s'a mai auzit pe pămînt. În care își cere ca ultima binefacere mórtea, pentru că ochii lui vădura splendorea, mărirea lui Israel și a lumii: pe Unsul Domnului.

Să rugăm deci în acesta sărbătore pe dulcele Isus, carele împlinînd dorința ferbintă a dreptului Simeon, bine a voit în brațele lui a să purta — să-l rugăm ca să vină și să se așeze și intru noi cei ce cu ferbinte dor îl acceptăm, să-l rugăm ca să ne curățescă cu darul său totă spurcăciunea sufletelor noastre și să facă ca inima noastră să fiă biserică Sa desevirșită, în care să petrecem cu o iubire arzătoare față de dînsul. Să-l rugăm să facă ca să însétăm după dînsul — izvorul vieții ca așa eșînd din viața acesta, să ajungem la ei iubirea și dorința noastră, viața și răsplata celor ce-l dolesc.

Să ne întorcem apoi și către Prea sfînta Dómna noastră de Dumnezeu Născătoare, care e *aurora* acea frumoasă, ce a fost pururea împodobită cu lumina dumnezească, *corabia* acea alasă, ce n'a fost frîntă de valurile păcatului, *porumbița* desevirșită și nepătă — cum a numit-o Mirele său Dumnezeu, *crinul cel alb*, care între fiul lui Adam singură s'a născut cu totul curată, nespurcată, neîntinată, nesticată, nepătă — să ne întorcem către acesta Maică bună a noastră, care a mers în biserică ca să se curățescă — neavînd lipsă de nici o curățire — pentru că pururea a fost curată, a fost însăși curățenia intrupată — și să o rugăm

## FEUILLETON.

### Numai o floriceică!

Mărióra, după terminarea studiilor într'un claustru, trăia cu mama sa văduvă într'un orașel de lângă Dunăre. În apropierea imediată a orașelului era o capelă în onóra Prea Curatei Fecióra Maria. Florile gingașe, cari împodobiau statua Feciórei, mărturisiau, că în comună este o inimă delicată, care se pórtă cu stimă față de Maica lui Dumnezeu. Fetia tinăra, dacă își termina lucrul de acasă, petrecea partea mai însemnată a timpului liber în capelă, unde vrednicul preot din comună servia în totă sâmbăta o s. liturgie.

Fericirea Măriórei ar fi fost deplină, dacă nu era acela, pe care îl iubia și care o iubia, dar în care necredința stînsese simțul religioșii.

Acela era chiar fratele ei. Ioniță era în multe privințe un tîner distins. Cugetînd inse la necredința lui, Mărióra nu putea, de cât să plîngă. Ioniță cu plăcere împlinea tóte dorințele surorii sale, căci se bucura mult, dacă o vedea fericită!

Nu așa pute face eu ceva, ca să-l apropiu pe Ioniță de Dumnezeu? se întreba de multe ori Mărióra. Întrebarea acesta și-o pune ea în fie care sară când se ruga în capela Mariei. Odată razele speranței îi luminară fața întristată.

Îngrijată părăsi capela, și pe drum se întîlni cu fratele său. Prinziindu-l de braț îl zise:

— Ioniță! Vorba dintăiu e de imputare! Tu-mi bagî de vină că sînt tristă. În adevăr te-ai bucura, dacă așa fi tot de una cu voi bună? Îmi spu, că mă iubesci. Nici eu nu mă îndoesc. Ași dori totuși, să-mi dai dovadă de iubirea ta.

— Fac pentru plăcerea ta cu bucurie ori ce. Numai să nu ceri de la mine să me mărturisesc, ori așa ceva.

— Nu cer mult de la tine — replică Mărióra serioasă. Numai atîta cer, ca de mâne înainte — sciu, că mâne e prima Mai și se începe dar luna Mariei — de mâne înainte — zic — să pu în totă ziua o flore, numai o floriceică pe altarul Prea Curatei Feciórei.

Tinêrul își increți fruntea. Acuși-acuși era să denege cererea, dar când cîntă în fața Măriórei și vădu privirea aceea rugătoare, răspunse:

— O fac, Mărióra, pentru plăcerea ta, deși e un capriț copilăresc de la tine să potesci așa ceva. Dar despre acesta să nu mai vorbim. Îndestulește-te, că-ți împlinesc dorința.

Erau trecute donă săptămâni. Ioniță, credincios promisiunii date în fie care sară își duse floriceica în capelă.

Într'una din sări Mărióra, mánată de curiositate, era ascunsă în capelă chiar pe când scia, că va sosi fratele său. Inima ei bătea puternic.

Ioniță crede, că e singur, engeta Mărióra, când intră frate său. Óre cum își împlinesc lucrul?

Tinêrul puse florea cu totă reverința pe altar, se închină adînc și se depărtă.

— Ceva am căștigat deja, șopti Mărióra.

O binecuvîntată Fecióra, împlinesc-te lucrarea!

Trecu zi după zi. Nimic esttraordinar nu se petrecea, de cât că Ioniță devenia tot mai gînditor, pe când veselía Măriórei creștea în mod bătător la ochi.

Sosi ultima zi din Mai. În unghiul capelei se ruga ferbinte Mărióra. Ioniță intră.

— Fratele meu! zise Mărióra, aproape oprindu-și răsufflarea. Cătu-i de palid. Ce flóre admirabilă are în mână! O Curată Mamă! grăesce-ți! Fă să te cunoșca, fa să te iubescă! Ah, ingenunchie.

Ioniță în adevăr ingenunchia. Fruntea lui mai atungea pămîntul. Mult rămase în poziția acesta. Din timp în timp erumpeau oftări din sinul lui. În fine Mărióra apropiindu-se de el, îi atinse cu gingașie umêrul.

— Tu aici ești! zise cu fața strălucitoare Ioniță. Așa dară scii tot? O binecuvîntată să fie florea, care la cererea ta am așezat-o în fie care zi pe altarul Feciórei! Cât de bine cunoșci tu pe Maica lui Dumnezeu! Fecióra Prea curată mi cuceri inima. Sînt credincios din tot sufletul! Sînt mîntuit din necredință!

Mai târziu cu zece zile se petrecu o serbare mișcătoare în capela, unde se întemplă miuunea grației. Mărióra ingenunchia la altar, ca să primescă *pána vieții*. Lângă ea sta un tîner cu lacrimile pării de rîu și a emoțiunii în ochi.

După serbare amêndoi ingenunchiau în casa lor liniștită, înaintea mamei mîngăiate, primind binecuvîntarea ei, eșită din inimă.

Trad. de

A. M. P.

că deore ce noi sintem aceia, cari într'adevăr avem lipsă de curățire — să-și arunce privirea sa de Maica îndurătoare spre ranele sufletelor noastre, ca să le vindece. Să o rugăm ca să imple de bucuria viața noastră și să ne îndulcească cu darurile sale pentru ca apoi să o lăudăm și să o mărim prurerea în ceruri.

Dr. Victor Bojor.

**Visita de la Petersburg,** continuă să ocupe într'agă presă, care face fel de fel de comentarii asupra ei, unindu-se cu toții în ai atribui o însemnată importanță politică, special acum când lucrurile în peninsula balcanică, par ași fi părăsit din nou mersul lor normal. Atât la sosirea în capitala rusescă, cât și în tot decursul petrecerii sale, arhiducele Francisc Ferdinand a fost întâmpinat și încunjurat de celea mai strălucite semne de simpatie.

„Novoie Wremja“ spune că visita aceasta e o nouă și netăguită dovadă de pretenia, care legă aceste două state. Pretenia aceasta, — continuă ziarul rusesc, — e foarte prețioasă, fiind că de la ea atîrnă susținerea păcii universale, ceea ce constituie una din principalele preocupățiuni a le politicei rusești.

Ca un semn al importanței vizitei făcute de moștenitorul nostru se aduce și faptul, că bar. Aerenthal, ambasadorul nostru la curtea țarilor, a fost decorat cu ordul Alexandru Newsky.

De altcum nici visita aceasta n'a trecut fără supărări pentru magiari. E fapt, că Arhiducele a chemat pe contele Ioan Zichy, președintele partidului popular, să-l însoțească în această călătorie, ca membru al aristocrației magiare. Guvernului nu i-a convenit ale-

gerea acesta și ministrul a latere a descoperit Majestății Sale, că guvernul magiar nu vede cu ochi buni distincțiunea făcută unui membru din opoziție. Maj. Sa a spus arhiducelui de supărarea celor din Pesta, ér acesta la rîndul său a declarat, că dacă nu i-se dă voie să ducă pe contele Zichy, atunci nu duce cu sine pe nime dintre magiari, ceea ce apoi a și făcut. Înainte de plecare contele Zichy a fost avisat să se prezinte la Alteța Sa, care s'a întreținut cu el mai mult de 1 1/2 oră. Ministrul Szechenyi Gy. încă a încercat să fie primit de arhiduce, — care prima oră la refuzat, ér la a doua cerere l'a primit, cu care ocaziune a ajuns la explicări foarte neplăcute, nevoind arhiducele de loc să primescă în suita sa pe alt aristocrat magiar. De aci apoi mare supărare în Israel.

## Revistă bisericească.

**Roma.** Zilele acestea a murit aici cardinalul Ciasca, care e al 139 membru al sacralului colegiu repausat sub pontificatul fericitului Papă Leo XIII.

La 3 Martie n. se va începe anul jubilar al Papei, care în anul viitor va serba patru jubilee și anume jubileul de fer (65 ani) al preoției și liturgiei celei dintâi (1 Ianuarie 1838) cel de diamant (60 ani) al arhiepiscopiei (19 Februarie 1843), cel de aur (50 ani) al cardinalatului (19 Decembrie 1853) și cel de argint al pontificatului (20 Februarie 1878).

## Revistă politică.

**Bulgaria.** Un învățător destituit a intrat în biroul ministrului de culte și l'a ucis, descărând asupra-i șesă focuri de revolver. La înmormintarea ministrului, din localul comitetului macedonean s'a tras asupra cortegiului focuri de revolver. Fiind că prințul încă era în cortej s'a crezut că asupra lui s'a puscat, de aici apoi s'a născut învâlmășală mare, toți au luat-o la fugă, călcând în picioare femeii și copii. Mai mulți membrii ai comitetului au fost arestați.

## Correspondințe.

### O R E F O R M Ă.

De la graniță, în Februar 1902.

Dreptul nostru canonic e mai mult de cât just, pentru că respiră divina învățătură a Mântuitorului nostru, și dacă spiritul timpului n'ar amăgi pe creștinii nostri, se abuzeze necăntenit față de el, a-și ține de perfidie permisiunea unei singure reflecțiuni la conținutul lui.

Nice nu pot avé intențiunea de a face observări sau chiar a combate ceva din meritul legislațiunii canonice, dar a reflecta la un abuz prea des, respective la stirpirea acestui abuz în relațiune cu dreptul nostru bisericesc special, socotesc a nu comite greșelă.

Toți onorabilii cetitori vor fi convinși adecă, că poporul nostre, fie din propriul motor, fie din seducerea altor „binevoitori“, aprôpe în totă ziua îndreptă acuse preste acuse contra preoților și învățătorilor săi.

## U L E D I

— după S. —

Uledi era un băiat Kaffru din țara Cap născut în staulul unei ferme olandeze.

Crescu îngrijind de vite și avea un deosebit respect față de albi. Patria lui era ferma, acolo căpăta de mâncare, și avea un unghiș, în care trăgea, când ploii reci udau câmpia.

Într'o sară trecu pe acolo o caravană, și poposi la fermă. Atunci Uledi vădu un lucru curios. Unul dintre Kaffri, un flăcă-landru chipeș — ingeunuchiă, își împreună mâinile, și îndreptându-și privirea în sus, vorbi ceva cu glas înalt.

Când fini, Uledi îl întrebă:

— Ce ai făcut tu acum?

— M'am rugat.

— Ce-l aceia?

— M'am rugat lui Dumnezeu să mă apere — să mă păzescă. Și să-mi dea pânea de toate zilele. Căci eu is creștin.

— Ce-l asta: creștin?

— Asta e religia ômenilor albi. Albi din totă lumea să țin de religia asta.

— Dar tu nu ești alb.

— M'au primit ei. Stăpânul meu e preot și s'a rugat pentru mine la Dumnezeu albilor. Acela e puternic, veți câte sape și vite și arme le-a dat albilor. Și ori unde ai merge pe pământ, numai albi stăpânesc.

— D'apoi dacă te-ai făcut creștin de ce nu te-a albit și pe tine, puternicul Dumnezeu al albilor?

— Pentru că ori cât ar fi el de puternic, pe un om nici el nu-l pôte crea de două ori.

Uledi se cugetă mult — pe urmă zise:

— Ai putea vorbi cu stăpânul tău, să mă primescă și pe mine în ceta creștinilor.

— Pentru ce?

— Pôte voi fi mai cu noroc dacă mă ocrotește puternicul Dumnezeu al albilor.

— Bine, pe dimineță o să vorbească cu el, acum trebuie să duc caii la pășune.

Cam pe la miezul nopții Uledi să deșteptă, la fermă era zgomot mare. Să întorcea Kaffrul cu caii de la pășune; îl atacase leiul care l-au și omorât un cal. Feciorul mai bătrân al preotului aflând cele întâmplare, neîndurat bătea pe sormanul flăcău. Strigătele sale erau zădarnice. Îl lăsă abia la întervenirea celui mai mic fiu al preotului.

Schiop plângend ca un copil, se duse în staul la Uledi.

— Pentru Dumnezeu, adu-mi puțină apă să mă spăl. Uledi aduse apă, îl spălă ranele încă sângerânde, și-l așeză pe un pătâl de paie.

Trecu mult timp, — Uledi întrerupse tăcerea.

— Dormi? — Îi zise?

— Nu, răspuse flăcăul văetându-se.

— Să nu spui nimic dimineță stăpânului tău. Eă nu vrea să fiu creștin. Căci dacă se certy un alb cu un Caffru Dumnezeu lor îi pârținește numai pe ei. Și ca creștin, înainte de a te ești numai un biet Caffru.

În ziua următoare caravana trecu mai departe. Uledi înse de era în câmp, la riu, prin munți, ori la pășune de era — sau ori unde în alt loc, se cugeta mult la cele vorbite cu flăcăul bătut.

De odată se făcu o mișcare neașteptată. Cete întregi, pre cum și singuratici, treceau adese pe acolo, și se sfătuiau în ascuns cu Olandezii din țara Cap. Uledi cu fi stăpânului său aduseră arme de la fermele învecinate și muniții — pe cari apoi le împărțiră.

— Ce să pregătești aci bătrânule, întrebă Uledi curios de lucrurile neobiceșuite ce să petreceau la fermă.

— Va fi luptă băiete — răspuse bătrânul servitor. S'au certat Anglezii cu cei din Transvaal. Nu peste mult o să seucidă unii pe alții.

Uledi ascultă mirat. Pôte nici Albi n'au numai un Dumnezeu. Căci alt mintrelea cum ar lăsa ca credincioșii lui să se omóre unii pe alții? Sigur Anglezii au un Dumnezeu și Olandezii din Transvaal iarăși alt Dumnezeu au. Și dintre toți Dumnezeu cel mai amărit e acela al Negrilor. Acuși să va vedea că dintre al Albilor care e mai tare. Al Anglezilor ori a Olandezilor.

Cam așa rațiunea Uledi.

Cumcă în multe cazuri aceste acuze își au substratul lor real, recunosc, dar cumcă în cele mai multe cazuri ele să făuresc cu dorul răsbunării, pe motivul unor și altor chestii personale, și mai ales cu scopul vedit de a discredită pe conducătorii firești ai poporului nostru înaintea superiorilor și a opiniei publice, această încă e adevăr factic.

Cu totă siguritatea deduc, că în trecut când credința și biserica erau principalul nutreț de toate zilele a creștinilor noștri, nu va fi fost așa; dară astăzi, când toate relațiile de existență pe preoții și învățătorii noștri îi privesc de nescari ținte ușor de ochit, metoda de a acușa s'a vîrit în mod de tot prea voluminos. Și dacă continuității acestui metod nu i-se va pune ore care stavilă, apoi nu ne vom pute mira, dacă disciplina bisericăscă, autoritatea și prestigiul organelor ei, vor deveni o simplă jucărie în mâinile celor abuzivi. Până una alta și astăzi avem tristul prilej de a auzi din gura unor bogătați în materie și miseri în simțul creștinesc, bună oră expresiuni ca: „mă joc cu popa și dascălul ca mîța cu șorecii.“ Înaintea mea, deși n'am avut până acum norocire, acest fenomen seamănă a „prea mare îndrăsnelă.“ Acest neam de binevoitori dacă ast fel rezonază, apoi totuși mi-ar plăcea să știu, că de unde și-au procurat ast fel de convingeri? — Ei vor fi știind.

Trec peste acușele anonime, de orece ele de comun să reduc la valoarea lor adevărată, deși nu arare ori și ele aplică nevinovăției câte o pișcătură așa mai vremelnică.

Cea mai zdravănă complicație, carea cu tot dreptul să pôte numi „necaz“, o involvă acușele subscribe. După constatarea acestor fel de acușe, urmază adevărat procedura disciplinară, prin eșirea comisiunilor la fața

locului. Aceste comisii până una-alta spesază din fructul modest al ostenețelor lor, și spesază binisor în palida speranță, că după rezultatul procedurii să încurgă nu numai restituirea celor cheltuite, dar chiar și diurne respectabile. Procedura noastră judiciară prevede pentru cazul nesuceșului de a scote speșele aceste, calea judecătorei civile. Cumcă ce lucru plăcut și ce rezultat are prevederea asta? — mi-ar plăcea mult, dacă s'ar declara domni protopopi. Din parte-mi știu atîta, că cuvintele de aur ale S-lui Paul către Galateni: „Purtați sarcina unul altuia, și așa veți plini legea lui Christos“ — sînt la locul acesta chiar parodiante.

Fie-mi permisă o singură ilustrare!

În cutare parochie învățătorul e dușman pronunțat al preotului. Pe acest titlu gentil după puțină căntare de prilej și după mai multă vinătoare de omeni, succede acelu învățător a căștiga pe partea sa trei țigani și un român, cu sprijinul cărora făuresc acușele contra preotului și le trimite direct la Consistor. Învățătorul poșede tactul fin de a nu se subscrie ca actor, ci numai ca martor, și pune ca actor pe cel mai sêrac și nepunctuos țigan dintre cei trei acirați. Țe pe românul cu stare bună și pe ceilalți doi țigani mai harnici, îi înșiră tot între martori. Acum socotind, că la fața locului încontra preotului facionază numai învățătorul (care cu toți directorii săi, și aceștia n'au fost puțin, s'a aflat în relațiuni și mai analoge) și românul ca martor, pentru că actorul s'a declarat ca sedus, Țe ceilalți martori ca siliți, — socotind că poporeni, afara de cei doi nobili, înainteză o scrisore de adeiță față de preotul acusat, — nu pot să deduc altveva, de cât că protocoalele de investigație s'au pus „ad acta.“ Actorul a fost

un biet de om sêrac și morbid. Pira a fost luat dimensiuni mărișore. Nu mai resteză deci altă întrebare, de cât că cine va plăti?

Eă tare cred, că clopotul . . .

În fața acestui trist și nud adevăr opinia mea, eă nu mi-o produc ca propunere, ci întreb numai, că acestor stări destul de anormale nu-i șar pute pune stavilă prin prin aceea, că afara de sfera pur oficiosă, ori și ce fel de actor să depună la forul prim sau al doilea judiciar mai întâi „speșele comisionali,“ și numai după asta să urmeze procedura? — Sau dacă așa ceva din anumite cauze și în anumite cazuri e nerealisabil, nu s'ar pute ore, ca în decursul procedurii începute, părțile litigante să se citeze la forul respectiv?

Prin o modalitate cât de puțin mai restrinsă, cred eă, s'ar consolida disciplina, s'ar evita abuzurile și speșele, Țe actorii „binevoitori“ nu s'ar mai ivi ca ciupercile, molesând fără paușă veneratele superiorități. Ma în urmă, sperez eă, chiar și adevărurile factice s'ar erua și constata cu totă inima.

O „mică“ reformă ar fi de „mare“ folos.

Romeo.

## PATRONII GIMNASIULUI.

Zină celor Trei-Ierachi, patronii gimnasiului nostru, au fost sêrbătorită și în anul acesta cu cuvenită solemnitate.

La sfînta liturgie, fiind bolnav dl director, a pontificat prof. *Silvestru Nestor*, asistat de prof. *Alesiu Viciu*, *Emil Viciu*, și *Dr. Ambrosiu Chețianu*, a căntat chorul mixt a prof. *Mureșanu*.

Într'o zi stăpânul fermei, împreună cu fiul său călăriră undeva. După cât-va timp bêtărînul se întorse singur, copilul său dus în alte părți. Întors acasă, își ingropă armele și muniția — apoi își continuă ocupația zilnică.

Câtva timp ferma și împrejurimea au rămas liniștite.

Sgomot surd de resboi — deștentă într'o noapte pe cel din fermă. Preturindeni soldați anglezii, călari și pedestri.

Stăpânul prins dimpreună cu familia și servitorimea fu scos în curte și pus sub pază. Ca pe un rebel, l'au judecat acolo, sub cerul liber. Și i-au spus că pe dimineța îl impușcă. Atunci Uledi vedu pe stăpânul său luând o carte mare și-l vedu că, împreună cu soția sa a ingenunchiat. De bună samă să roga și-și chiamă Dumnezeu într'ajutor . . . dar înzădar, căci dimineța Olandezul a fost legat de un arbore și impușcat — iar soția s'a a fost făcută prinșoneră — au dus-o cu ei ostași anglezii — după ce au aprins ferma și au prădat vitele.

Un nor de praf, arăta în depărtare direcția, în care erau duse oile, vacile și caii atît de dragi lui Uledi. El remase în mijlocul tristelor ruine, cu stăpânul său mort, încă legat de arbore. Uledi se înfloră, simția dór, că Dumnezeu Anglezilor e mai tare.

Voi să fugă după ceta lor, și ajungându-l să roge pe preotul lor, să-l primescă în ceta creștinilor Anglezii. Căci dór Dumnezeu lor e mai tare.

Înainte de a pleca ingropă pe stăpânul său impușcat; îl făcu o gropă adâncă, puse pămînt și petri peste dinsul, ca să nu pótă fi scos de fiarele sêlbatice.

Merse cîteva ore, când auzi detunături de puști. Se ascunse între stînci. Pe lângă el trecură în fuga mare ostași dincavaleria Angleză. Urmă liniște. Și atunci Uledi eși din ascunzătoarea sa și merse înainte. Ajunse în o vale strîmtă plină cu Anglezii morți. Erau de aceea, cari au omorît pe stăpânul său și au aprins ferma. Cunosc pe oficerul cel cu barbă lungă blondă, cu blusa roșie încărcată cu aur. Uite altul, și încă unul . . . azi dimineța cum comandați, și așa tac, nemușcați unul lângă altul; și vulturii, acești ciocli africani, cum să învîrt deasupra lor.

Uledi se cutrămură. Anglezii zădarnic s'au încrezut în Dumnezeu lor.

Cum sta adêncit în eugete, cineva îl strigă pe nume. Era Carol, băiatul abia de 15 ani a stăpânului său. Cu piciorul zdrobit de glonț, cădu de pe cal — și acum zăcea pîntre Anglezii morți.

Uledi grăbi la el, îl lua în spate, și plecă în direcția ce apucase Olandezii învingători. În scurt ajunse la o fermă — unde era o ambulanță germană sub conducerea unui preot.

Și până când doctorii au așezat în pat pe vulneratul Olandez, Uledi grăi către preot:

— Mynheer, ești preot?

— Da fiule.

— Spune-mi mynheer, care e Dumnezeu cel mai tare?

A trebuit mult, până ce preotul pricepu modul de eugetare a lui Uledi. Atunci zise:

— Fiule un singur Dumnezeu este — căruia toți ne închinăm, care a făcut pe toți omeni și pe tine, și pe mine, și pe negri și pe albi. Acest Dumnezeu e tare, și mare și sfînt. Omenii inse sînt de multe soiuri, sînt negri, și albi, galbeni și roși. Și omeni-s rei; căci nu-l ascultă pe Dumnezeu. . . .

— Mynheer, aș vrea să fi creștin, să mă rog acestui Dumnezeu tare și mare și sfînt.

— Bine fiule, te primesc.

— Dar eă nu mă știu ruga.

— Faptul, că ai adus pe stăpânul tău în spate până aici, — face mai mult de cât ori ce rugăciune. Dumnezeu te-a primit deja între ai săi.

Uledi, tu te-ai făcut un adevărat creștin, încă înainte de a o ști însuși. Tu vei rămănea aici, lângă mine.

Sibi.

Imediat după aceea a urmat ședința festivă aranjată de societatea de lectură a tinerimii gimnaziale sub conducerea prof. Alesiu Viciu.

Programa acestei ședințe e următoarea:

1. *Marș*, orchestra gimnazială. 2. *S. Ioan Chrisostom*, cuvînt panegiric de Q. Viciu, cl. VIII. 3. „*Forestierul*“, de Mendelsohn, — corul gimn. 4. „*Imn lui Dumnezeu*“, de Tr. H. Pop. decl. de Vasile Hossu, cl. VIII. 5. „*Condolitoak a könyvtárban*“, de Vörösmarti M., decl. de Ioan Pop. cl. VII. 6. a) *Elegie*, cello cu acomp. de orchestră, solo de Virgil Muntean, cl. VIII. b) *Horă*, orchestra gimnazială. 7. *Sermo Sti Ioannis Chrysostomi*, antequam in exilium iret, de Ioan Cârnaț, cl. VIII. 8. Balada: *Constantin Brancovean*, p. I, de Iacob. Mureșan, cor bărbătesc cu soli, și acomp. de piano, esec. de Andrei Ludu, cl. VIII și I. C. Petrovici, cl. V. 9. *Ἀθῆναις παραίνεσις πρὸς Τηλέμαχον*, decl. de Traian Pop. cl. VIII. 10. „*Die Güte Gottes*“, de Chr. F. Gellert, decl. de Alesandru Rus, cl. VII. 11. *Marș final*, de orchestra gimnaziului.

Tinerii nostri studenți au dat dovezi de frumoase aptitudini, fiind vii aplaudați de numărul public present, care umple spațioasa sală de gimnastică.

Disertația despre Ioan Chrisostom a fost lucrată cu multă grijă, pagubă numai că tinerul Viciu a citit prea încet și în sală nu era destulă linisce.

Îndatinatele declamări în celea cinci limbi au fost cari de cari mai succese, o adevărată emulație între tinerii oratori.

Dintre bucățile musicale a plăcut mai mult *Elegie* cu solo de violoncel esecutat cu pricepere de stud. Virgil Muntean, și premiera *Constantin Brancovean*, baladă de Vas. Alesandri, musică de prof. Mureșanu. Ca în toate bucățile sale și în acesta distinsul profesor de musică a folosit cu multă artă melodiile populare, cari ridică mult frumuseța compozițiilor sale. Solii Ludu și Petrovici, au fost buni, special cel dintâiu a dovedit că e stăpân pe frumoasa-l voce de bariton. Așteptăm cu neastîmpăr să audim odată esecutându-se piesa acesta întregă și nu ne indoim, că va sta alătura în ceea ce privește frumuseța și arta compozițiilor cu celebra Mănăstirea Argeșului.

La sfîrșit Escel. Sa Mitropolitul emoționat până la lacrimi a felicitat pe tinerime pentru strălucitul succes al ședinții i-a pus la inimă exemplul marilor bărbați sîrbătoriți de biserica noastră în aceea zi, a îndemnat-o să steie tare în credință și să țină cu sumpătate la legile de morală, nu numai luptînd contra multelor ispite ale diavolului, ci nisuind spre perfecțiune.

Între generale ovațiuni Escelenta Sa părăsesce sala, însoțit de Ill. Sa dl Preposit Moldovan, Rev. Canonici Gavril Pop, Uilăcan și Dr. Marcu. Toți cei ce au luat parte la această ședință s'au depărtat cu celea mai frumoase impresii.

Sara a fost balul tradițional de la Trei-sfinți, unde s'au adunat multă lume și mulți străini, petrecându-și până la 5 dim.

Nr. 8—1902.

## Convocare.

Conform §-ului 14 din statute adunarea generală a *Reuniunii Femeilor române gr. cat. din Blaș* se convoca pe ziua de 23 Febr. a. e. orele 3. p. m.

### Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării.
2. Raportul Comitetului.
3. Raportul despre rațiunile an. 1901.
4. Alegerea comisiunilor: a) pentru cenzurarea raportului de sub 2; b) pentru reviziunea rațiunilor anului 1901; c) pentru încasarea taxelor și înscrierea membrilor noi.
5. Raportul comisiunilor.
6. Eventuale propuneri.
7. Închiderea adunării.

Blaș din ședința Comitetului ținută în 6 Februar 1902.

A. n. Solomon  
presidentă.

Dr. A. Chețianu  
secretar.

## Noutăți.

**Între mărirea lui Dumnezeu.** Junii: Ioan Andreșel și Simion Geșea, din Bistra au procurat pentru biserica de aici o cădelniță în preț de 37 cor. 89 fil., 6r bătrânul Petru Hudriciu a contribuit cu 20 cor. la cari s'a mai adaus colecta făcută în biserică până la suma de 37 cor. 89 fil. de s'a mai procurat încă o cădelniță, pe cari obiecte frumoase li-s'a gravat, numele donatorilor și anul, — pentru cari fapte marimose subscrișul le aduce cea mai ferbinte mulțumită, dorindu-le respătă de la bunul Dumnezeu. Bistra, 4 Februarie 1902. *Alesandru Papiu*, preot gr. cat. — Pentru biserica gr. cat. din Tulgheș au dăruit bunii poporeni: Ilie Cărpălean și soția sa Florea din Corbu un rînd de vesminte complete cu prețul de 110 corone. Ioan Stan și soția sa din Bilbor un rînd de vesminte complete cu 80 corone. Ilie Geangalău și soția sa Florea din Tulgheș o cruce de argint aurit cu 37 corone, 6r George Olariu și Petru Lobonț o cruce de argint cu 30 cor. Dumnezeu să le răsplătescă și să-l facă de bun exemplu poporenilor din Tulgheș. Tulgheș în 6 Februar 1902 *Ioan Mera*, paroch.

**Din Archidieceșă.** *Beniamin Pop Lupu*, din Grind-Cristur a fost numit paroch în Tăuren, distr. Ludoș.

**Sociri personale.** Ilustr. Sa Preasf. Episcop al Lugojului *Dr. Demetriu Radu*, a fost primit Mercuri a. m. în audiență de Maiestatea Sa, care petrece acum în Budapesta.

**Ioșif Naniescu.** Sămbăta trecută a repausat la Iași mitropolitul Moldovei. I. P. S. Ioșif Naniescu, care mai mult ca un sfert de veac a funcționat în înalta sa deregatorie ca Archiereu al bisericii ortodoxe române. Înaltul prelat avea aproape 82 ani, și din 1873 a fost ridicat la trepta archiereu, întâiu ca episcop la Argeș și după 2 ani Mitropolit al Moldovei.

**Cel mai vechiu steag românesc.** Dl prof. Bogdan a comunicat Academiei române, că în mănăstirea Zografos, de pe muntele Athos, se află două steguri de ale voevodului Ștefan-cel-mare, dintre cari unul este din 1500 fiind ast fel cel mai vechiu steag românesc cunoscut până azi.

**Deputatul Alba-Iulia** avocatul dr Mohay Săndor e numit secretar de stat în ministerul de justiție.

**Reforma calendarului.** Organul patriarhiei din Constantinopol, publică o propunere a patriarhului Ioachim III, care, din considerație, că adoptarea calendarului gregor, câștigă tot mai mulți aderenți în lumea ortodoxă, îndemna pe membrii sinodului să se ocupe cu totă serioșitate de idea reformării vechiului calendar.

**Adunarea generală a „Patriei.”** Sămbăta după amiază și-a ținut adunarea generală institutul de credit din loc, care ocupă un loc de frunte între instituturile noastre de acest soi. Pentru adunarea acesta au fost depuse 875 acții, cari represintău 509 voturi, de față erau 34 acționari. Din raportul prezentat de direcțiune se vede că circulațiunea anului, a trecut peste 13 $\frac{1}{2}$  milioane corone. Cea mai mare circulație s'a făcut la escomptul de cambii, care a trecut peste 4 mil. apoi la depuneri cari au fost de 1.671 mil. reescomptul de 1.222 mil etc. venitul anului a fost de 50391.59 cor. În decursul anului institutul a mai creat un fond special de rezervă de 1500 cor. pentru asigurarea fluctuațiunii efectelor de 56 900 cor. nominal. Mai însemnăm aci că față de 220 mil cât face capitalul de acțiuni, societatea are un fond de rezervă de 254 138.67 un fond de pensii de peste 22 mil, o casă de 48 mil, realități de peste 18 mil și efectele notate mai sus. Venitul curat s'a distribuit conform statutelor, cu observarea că fondul de rezervă i-s'au votat 30.32% adică 11943.69 apoi dividendă s'a dat 49.68% schimbându-se cuponul cu 26 cor. Spre scopuri de binefacere s'au votat 1969.58 cor. pe care sumă adunarea a împărțit-o ast fel: fondului pentru edificarea unui spital pe sama studenților cor. 1200. (observăm aci că sumele date de „Patria“ pe acest scop nobil fac până acum cor. 4650.38) pentru școala elevilor de meserii (susținută mai numai de „Patria“) cor. 300, restul de 469.58 cor. s'a lăsat la dispoziția direcțiunii. Tot în adunarea acesta eșind din direcțiune, în urma vechimii, Domnii I. M. Moldovan, Dr. V. Hossu și I. F. Negruț, au fost din nou realeși. De asemenea imolindu-se mandatul comitetului de supraveghiere s'au făcut o nouă alegere, ieșind dnii *Alesiu Viciu, A. C. Domșa, Iac. Mureșianu, Eug. Bianu și Petru Ungur.*

**Mulțumită publică.** On. Dir. inst. de cred. și econ. „Viadeasa“ din B.-Huedin, a dăruit pentru pruncul mai săraci și mai dilingenți de la școala gr. cat. din Vișag, cărți de școală. Vin deci în numele acelor prunci, cari s'au împărțit de darul făcut, de cătră On. Dir. „Viadeasa“ a esprima și pe acesta cale, cea mai adinc simțită recunoștință și cele mai ferbinte mulțumite. Vișag la 5 Februar 1902. *Elena Bugner*, învățătoare.

**„Familia“** este titlul unei societăți culturale esistente în Bucureșci, a cărui scop este ca prin conferențe cu subiecte religioșe, morale, istorice etc. membrii să și comunice împrumutat cunoscințele lor. Pot face parte din societate ori ce membru familist român cu bună conduită. Președintele societății este dl Dr Elefterescu, care a ținut zilele acestea o conferență despre „Necesitatea religiunii în familie“.

**Unirea principatelor.** Ziua de 24 Ian. v. aniversarea unirii Principatelor române a fost sîrbătorită în întreg regatul român. La Ateneul din Bucureșci dl prof. Tocilescu a ținut o interesantă conferență sub titlul „Zilele mari în istoria neamului românesc.“ La Iași o mare horă s'a jucat pe piața Unirei.

**Petreceri.** Meseriașii români din *Turda* invita la petrecerea împreună cu teatru, ce o va aranja la 23 crt. în favorul învățăceilor de meserie. Se va juca piesa „Idil la țară.“

## PARTE SCIINȚIFICĂ-LITERARĂ.

### LOETA ACILIA

de Anatole France.

#### I.

Loeta Acilia a trăit în Marsilia pe timpul împăratului Tiberiu. De mai mulți ani era căsătorită cu un nobil roman, anume Helvius, nu avé înse prunci, deși ardea de dorul de a deveni mamă.

Într-o zi, mergând în templu, spre a se ruga la zeii, vădu porticul cuprins de un roi de omeni pe jumătate golii, slăbiți, plini de lepră și de bube. Spăimântată se opri pe prima treptă a monumentului. Loeta Acilia nu avé inimă învirtoșată. Ea compătimită pe sormanii, dar se temea de ei. Dar nici odată nu văduse cerșitori așa de blânzi, pe cum se grămădiau în acest moment acestia în jurul ei, și galbinii, paliți ca morțea își așterneau desăgii golii la picioarele ei. Eri îngălbini și-și apăsă mâna pe inimă. Impotentă de a păși mai de parte sa de a fugi simția, cum i-se clătină genunchii, când de odată din grupa acelor nefericiți se desfăcu o femeie de o frumusețe strălucitoare și grăbi spre dinsa.

„Nu te teme jună femeie“, începu necunoscuta cu voce serioasă și blândă, „acestia, pe cari îi vezi, nu sînt omeni crudeli. Ei nu aduc desamăgiri și desastru, ci adevărul și iubirea. Venim din Iudea, unde a murit fiul lui Dumnezeu și érá-și a înviat. După suirea sa la ceri și șederea de-a dreapta tatălui său, pe toți cei ce crezuseră într'insul îi ajunse mare nenorocire. Ștefan fu ucis cu petri de popor. Pe noi ne așezară preoții într'o corabie fără vînturile și fără cârmă și ne deteră drumul pe undele mării, ca să perim. Dar Dumnezeu, carele ne-a iubit în viața sa pămîntescă, ne-a condus cu norocire pînă în portul acestei cetăți. O, Massalioti sînt sgarociți, păgănesci și crudeli. Ei lasă pe ucenicii lui Isus să piérá de frig și de fómé. Și de nu ne-am fi refugiat în templul acesta, pe carele ei îl țin de loc sacru, de asil, ne-ar fi tîrit deja în temnițe întunecoșe. Și totuși ei ar trebui să ne bineveneteze, căci noi le aducem solia îmbucurătoare.“

După zisele acestea străina întinse brațele spre soții săi și numi pe fie care dintre ei cu numele:

„Bétrănu! acesta, carele îți înalță privirea lucitoare cătră tine Dómnă, e Cedon, cel născut orb, la carele i-a deschis ochii. Cedon vede astăzi cu asemenea claritate lucrurile vizibile și invisibile. Acel moșneag dincolo, cu barba albă ca zăpada munților e Maximus. Acest june, care apare așa de ostent, e fratele meu. El avé mari avuții în Ierusalim. lângă el se află soru mea Marta și Martila, servitorea credincioasă, carea în zilele de fericire culegea olivele de pe colivele de la Bethania.“

„Și tu“, întrebă Loeta Acilia, „tu, a cărei voce e atât de blândă și a cărei față e așa de frumoasă, cine ești tu și cum te cheamă?“

Jidovóica răspunse:

„Pe mine mă cheamă Maria Magdalena. Din broderia de aur a vesmîntului tîu și

din privirea originală a ochiului tîu, te-am cunoscut, că tu ești soția unuia dintre cei mai de frunte boeri ai acestui oraș. De aceea am alergat la tine, ca să abată inima soțului tîu în favoarea ucenicilor lui Isus Christos. Spune acestui bărbat bogat: „Dómnă, ei sînt golii, vină să-i îmbrăcăm, ei sînt flămîndi și setoși, vină să le dăm pîne și vin, și Dumnezeu vè va resplăti în împărăția sa, ceea ce ne ați întins nóné în numele său.“

Loeta Acilia răspunse:

„Marie, voiți face de ceea ce mă rog. Bărbatul meu se cheamă Helvius, e nobil și unul dintre cei mai bogați civili ai acestui oraș. El nici odată nu-mi refuză îndelung ceea ce doresc eu, pentru că mă iubesc. Acum, Marie, soții tîi nu-mi mai însuflă spăimă, am acum curagiul a mă apropia cu totul de dișii, deși membrele lor sînt acoperite de bube, și voiți intra în templu și voiți implora pe zeii nemuritori, să-mi dăruescă aceea, de ce doresc inima mea. Vai, pînă în ziua acésta ei nu mi-au ascultat rugarea!“

Maria întinse amîndouă brațele și-i închise calea.

„Dómnă“, strigă ea, „păzesc-te de a te închina la idoli nemernici. De la chipuri idolesei de marmoră nu aștepta vre-un cuvînt de speranță și de viață. Numai un singur Dumnezeu este și acest Dumnezeu s'a făcut om și perii capului meu iaș șters picioarele sale.“

La aceste cuvinte fulgere și lacrimi țîșniau din ochii ei mai întunecați de cât ceriul vișoros și Loeta Acilia zicea în sine:

„Eu sînt pie, eu împlinesc cu acurăteta toate ceremoniile, ce le prescrie religiunea, dar din femeia acésta vorbesce un rar simțimînt de iubire dumnezească.“

Și Magdalena continuă în emoțiune puternică:

„El era Dumnezeu cerinului și al pămîntului și ședea pe banca dinaintea casei și în umbra smochinului bétrân și vorbea în asemănări. Era tîner și frumos; voia, ca omenii să-l iubească. Întrînd în casa surorii mele, ca să cîneze, eu m'am așezat la picioarele sale, și cuvintele curgeau de pe buzele sale ca apa torentelui. Și când se tînguia soru mea despre levenirea mea și zise: „Rabbi, au nu socotesci, că soru mea pe mine singură m'a lăsat, să slujesc, ei și ei, ca să-mi ajute, a pregăti cîna,“ atunci el mă escusă zîbind, m'a ținut la picioarele sale, zicînd, că partea cea mai bună mi-am ales.“

Stău a crede, că vezi un păstoriu tîner de la munți și totuși ochii săi aruncau flacări, ca cele ce isbucniră din fruntea lui Moisi. Blîndeța sa seména cu pacea nopților éri mânia sa era mai cumplită ca fulgerul. Iubia pe cei umiliți și pe cei mici. Copiii fugiau după el pe strade și se acățau de vesmintele sale. Era Dumnezeu lui Avram și a lui Iacob. Cu aceleași mîni, cu cari crease sórele și stelele, netezia fețele pruncilor nou născuți, pe cari mamele fericite îi scoteau înaintea lui la ușile colibelor lor. El însuși era simplu ca un copil, și învia morții. Colo, între soții nostri, vezi pe fratele meu, pe carele l'a chemat din rópă. Uită-te, o Dómnă, el încă și astăzi

pórtă pe fruntea sa colórea palidă a morții, și din ochii săi încă și astăzi vorbesce gróza, ce a simțit-o la porțile Iadului.“

Dar deja de câte-va minute Loeta Acilia nu o mai asculta.

Ea își ridică ochii limpezi și fruntea mică și lucitoare spre jidovóica:

„Marie“, zise ea, „eu sum o mulere pie, eu țin la religiunea părinților mei. Ireliigositatea nu se cuvîne secului meu. Și la soția unui nobil roman i-ar sta și réu, a se închina la zeități nóné. Și totuși trebuie să spun, că în orient se află zeii demni de iubire. Al tîu se pare a fi unul din acestia. Mi-ai spus, că iubia copiii mici, și că aducîndu-i la el mamele tinere pe brațele lor, îi săruta în față. Din acésta cunosc eu, că e un zeu binevoitoriu femeilor și îmi pare réu, că în aristocrație și între oficiali nu se bucură de nici o vază, căci eu bucuros i-aș aduce ca jertfă o turtă cu mîere. Dar ascultă Marie din Iudea, tu, pe care te iubesc, învóca-l și rógă-l tu în numele meu de aceea, de ce eu nu mă citez a-l ruga și ceea ce zeesele mele pînă acum mi-au refuzat.“

Loeta Acilia zise cuvintele acestea cu sfîelă și se opri roșindu-se la față.

„Dar ce lucru e?“ întrebă Magdalena cu vioiciune, „și ce-i lipsesc, o Dómnă, sufletului tîu neliniștit?“

După ce se liniști puțin, răspunse Loeta Acilia:

„Marie, tu ești femeie, și deși nu te cunosc, totuși îmi permit a-ți încredința un secret femeiesc.“

„De șese ani sum căsătorită și încă n'am nici un copil, ceea ce pentru mine e o mare supărare. Eu trebuie să am un copil, pe carele să-l pot iubi; iubirea, ce o nutresc în inimă pentru acésta ființă mică, carea o doresc și carea póte că nici odată nu va sosi, e aceea, ce mă înădușe. Dacă Dumnezeu tîu, la întrepunerea ta, îmi va acorda, ceea ce zeii mei mi-au denegat, atunci îl voi preamări, îl voi iubi și voi face, ca amicele mele, cari încă sînt sincere și bogate și aparțin familiilor celor mai de frunte ale orașului, încă să-l iubească.“

Magdalena răspunde plină de serioșitate:

„Fică de Roman, după ce vei dobîndi, de ceea ce te rog, îți vei aduce tu óre aminte de promisiunea făcută servitorei lui Isus?“

„Îmi voi aduce aminte,“ răspunse Massaliota. „De o cam dată, Marie, primesce punga acésta și arginții dintr'însa împărțesc-ei soților tîi. Rémăi sănătósă. Eu mă întore acasă și îndată ce voi ajunge îți voi trimite ție și soților tîi corfe cu pîne și cu carne.“

„Spune fratelui tîu, surorii tale și amicilor tîi, că fără teamă pot părăsi localul acesta de asil, unde și-au căutat scutinta, și să se adăposteze într'un ospitiu în suburbiu. Helvius, carele dispune de mare influință în oraș, va purta de grijă, ca să nu li-se întîmple nici un réu. Zeii să te scutescă Maria Magdalena! Dacă ai avé voce să mă revezi, atunci locuința îți vor aréta-o fără multă ostենéla.“

(Va urma.)

## HĂRTII VECHI.

Onorată Redacțiune!

Paul Bereghi a fost pe la anul 1782. administrator parochial în Timișoara, carele mai târziu ocure ca canonic în Șematismul oradan, el a adus mai multe acte însemnate pentru arhivul parochial de aici, așa suplica Episcopului Kovács, și mai târziu a trimis și Epistola către Episcopul Moga.

Căutând în acest arhiv unele date necesari pentru Șematismul diecesan, am dat și de aceste două acte, care comunicându-le cu Bismul Domn canonic Boros, m'a îndemnat să le decopiez și să le trimit onoratei Redacțiunii, ca luând în considerare cuprinsul lor de interes public, să se publice în „Unirea“, de cum-va și onorata Redacțiune va consimți.

Îmi pare rău că finea epistolei către Episcopul Moga lipsesce, pe cum și autorul epistolei. Se dă cu socoteală, că din cancelaria episcopului Vulcan a putut să iasă, deși se pare că nu gr. catolic a scris'o, ci în numele gr. catolicilor altul, dora atare părinte erudit Iesuit.

Altmintrea cu distincă venerațiune sum Timișoara, în 29 Ianuariu 1902.

plecat serv:

**Georgiu Trăila**  
parochul Timișorei.

### Copia.

Ad

Sacratissimam Caesareo-Reginam et Apostolicam Majestatem Dominam Clementissimam, humillima Repraesentatio ac Instantia Melety Kovács Episcopi Graeci Ritus catholici Magna-Varadiensis, Iatuitu quorundam punctorum se. clerumque suum concernentium.

Sacratissima, Caesareo-Regia et Apostolica Majestas, Domina Domina Clementissima!

Dum sacros Majestatis Vestrae Sacratissimae ante Pedes me nuper prosteruendi felicitatem habui: dignabatur Majestas Vestra Sacratissima pro congenita Sua Clementia mihi benigne animum addere, ut si quae seu respectu mei, seu mei intuitu cleri proponenda censerem, debita cum humilitate proponam. Materna, ac Regia haec Clementia excitatus praesumo pauca quaedam in Regium Majestatis Vestrae Sacratissimae Sinum effundere, et Benignum Annutum profunda cum submissione implorare.

Primus est, quod Filii Presbyterorum ob summam Parentum suorum egestatem, nec latinas Scholas frequentare, ac per consequent nec scientias ad Sacerdotium necessarias adipisci, nec ad Sacros Ordines promoveri valeant. Inde fit, ut, quotquot huic Dioecesi doctiores Sacerdotes ingremiati sunt, ii omnes aut e Transylvania, aut ex Diocesi Munkacsensi venerint. Hoc moerori Domesticis hoc detrimento Sacrae Unioni est. Nam viso eo quod nonnisi extranei, et ii, qui latine finiunt sua Studia ad ordines, et curos promoveantur tam ii qui perseverarunt, quam qui dein ad Unionem accesserunt, de suis filiis, eorumque ad sacros ordines promotione desperant.

Non uniti sacerdotes si ad sacram unionem vocentur, licet in Fidei Dogmatibus consentiant, ob solam tamen hanc circumstantiam malunt in errore perseverare, quam suscepta sacra unione in sui locum aliquem extraneum post mortem admittere, aut indoctis suis filiis ad sacros ordines (qui nunc etiam per Aradinensem Episcopum indoctis facile conferuntur) obicem ponere.

Idecirco Majestati Vestrae Sacratissimae humillime de genu supplico, quatenus illos 800. florenos, quos defunctus Archimandrita Arsenius Popovics percipiebat, pro intertentione duorum Ritus nostri Professorum, qui e latino Theologiam moralem in valachico vulgari Idiomate filiis Sacerdotum, ac aliis etiam tradant, convertere: Domum praeterea pro Professoribus Ecclesiae proximiorum, et pro sex Juvenibus, iisque filiis Presbyterorum, aut aliis, quos idoneos judicavero, ad minimum unius feruli per diem foundationem clementissime resolvere dignaretur.

Interim si Majestati Vestrae Sacratissimae benigne videretur, tam Professores duos fundare, quam vacans etiam Archimandritae Officium supplere, id enim vero majorem adhuc vim habebit, Religionem catholicam tot inter Schismaticos promovendi.

Alterum est, quod continua intra Populum lamenta exaudire cogar, inde promanantia, quod ea, quae commissarii Majestatis Vestrae Sacratissimae Commissionem valachicam A. 1758. et 1759. obentes, aut eorum certe subalterni, pro utilitate, ac felicitate Populi valachici introducenda spondebam, in hodiernum uque diem introducta non sint, ac proinde solennis illius, ac sumptuosae Commissionis nullus hactenus fructus conspiciatur. Ego quidem miseram Plebem modis omnibus componere aditor: interim, fateri debeo, et mihi summo dolori accidere, quod nec, quid illa in commissione actum, nec, quid per Majestatem Vestram Sacratissimam benigne resolutum sit, mecum unquam communicatum fuerit; imo ne Benignas quidem collationales super Episcopatu mihi Benigne collato emanatas hodie dum ad manus meas accipere valeam.

Atque ideo Majestati Vestrae Sacratissimae humillime de genu supplico, dignetur eas clementissimas Dispositiones facere, ut ea, quae occasione Commissionis valachicae per Majestatem Vestram Sacratissimam conclusa fuerunt, mecum communicentur: quo sic pro subdicali mea devotione Majestati Vestrae Sacratissimae humillime detegere valeam, an, et quid quomodo aliquid ea Benignis Resolutionibus in effectum inverit.

(Va urma.)

## Economie.

**Seminte ungare (bănățene) în Asia de est.** Concesiunile făcute de dl Wilhelm Mühle jun. din Timișoara în decursul voiajului său de mai mulți ani prin America centrală și de nord, pe cum și în Asia de est, Straits-Settlements, Siam, India etc. au rezultat, pe lângă alte favoruri, și un esport considerabil de seminte bănățene în acele părți ale lumii. Așa de es. în Japonia, China și Corea se samăna aproape numai seminte ale firmei W. Mühle, furnisor imp. și reg. din Timișoara și sint foarte apreciate atât de coloniști, cât și de indigeni. Tote semintele se măsura în Timișoara în pachete mici, fie care pachetpörtă firma în limba engleză, germană și ungară. în fața esportului neînsemnat ce are țara noastră în acele regiuni este un semn îmbucurător, că semintele provenite din Bănat domineză acele piețe și câștigă paș de paș „lumea ecsoțică“ pentru semintele noastre. Mii și mii de pachete cu seminte de proveniență bănățescă se respiră în acele țări depărtate și contribue esențial la răspândirea numelui nostru.

## Bibliografie.

A apărut:

„Semănătorul“, Nr. 9 cu următorul sumar: Nemurire, I. Gorun. — Dedicatie (poesie), St. O. Iosif. — Trudiți (nuvelă), A. Vlahuță. — Din caetul meu, Dionis. —

În insula Nimfei Calipso, G. Coșbuc. — Am fost cel dintâiu, Stroe. — La țară, A. Vlahuță. — Vis de vară (poesie), I. G. — Răspunsuri, Red. Numărul 20 bani. Abonamentul 10 lei pe an. Abonamente se pot face și la redacția foii noastre, trimițându-se banii înainte cel puțin pe 1/2 an.

„Enciclopedia Română“, publicată din însărcinarea și sub auspiciile „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, de Dr. C. Diaconovich, prim-secretarul Asociațiunii. Vol. III. Fasc. XXV. (Negatoria Actio — Orleans). Cu o hartă (Oceania).

După un scurt interval de câte-va săptămâni a apărut un nou fascicol al acestei mari publicațiuni, în care se termină lit. N. și se cuprinde aproape întreaga lit. O. în total cam 1500 articole.

Publicațiunea continuă deci cu pași mari și în condițiuni multămitore și ne dă speranța de a o vedea terminată încă în decursul acestui an.

Abonamentele se fac la W. Krafft în Sibiu și se primesc numai pentru publicațiunea întreagă. Prețul de prenumerare: pentru un tom broșurat cor. 20.—, legat cor. 23.20 (în România: lei 25.—, resp. 28.50).

Ilie Barbulescu: Studii slavice la facultatea de litere din Bucuresci. Note critice contra dlui prof. universitar Ion Bogdan.

G. Tutoveanu: Albastru. Bucuresci 1902. prețul 3 lei. Un elegant volum de poezii de 113 pagini. Versuri drăguțe, ușor curgătoare, cari cântă eternul cântec al iubirei

**Schematismus dioecesis Iassiensis anno domini 1901 compositus.** Din datele cuprinse în acest scurt șematism aflăm că diecesa catolică de Iași, în frunte cu Preasf. Episcop Dominic Jaquet, are 75356 credincioși, 27 parochii, 50 preoți. Între acestia se află și păr. Ioan Vancea, preot gr. cat. din Gherla. Mai e un seminar episcopesc, 2 institute de călugărițe, 2 școli elementare pentru prunci și 2 pentru fete, 1 școală pentru cantori.

**Raportul anual al societății „Petru Maior“ pe anul admin. 1900—1.** o broșură de 49. pag. care dă în liniamente speciali informații despre mersul societății tinerilor universitari din capitală. Din acest raport apare că societatea a avut 90 membrii ordinari, 2 extraordinari, 35 ordinari și 39 fundatori. Biblioteca are 2175 opuri 2775 volume. Averele întreagă face 12553.38 cor.

### Posta „Unirii“.

I. S. în M. Așa cum e scrisă, nu o putem publica, ăr a o îndrepta nu mai avem timp.

P. G. în E. n. Mulțumită, va urma, cât ce vom dispune de spaț.

„Petru Maior“, Budapesta. Regretăm, dar nu se poate.

S. Z. în B. Vor urma amândouă.

I. V. în B.P. Detto.

Am primit și achităm abonamentele plătite de la:

J. P. Veneția-de-jos pe sem. 2. 1894, 1895, 1896 și 1897. Cig pe 1900 și 1901. Copăcel pe 1901. Feneș (Beiuș) pe 1901 triloniul 4-lea și 1902 triloniul 1. Odorheiu pe 1901. Așteptăm și de la ceilalți, conform promisiunii și obligamentului. Glod, Monă, Dr. J. M. Lugos pe 1902. Șimigona pe 1899 sem. 2. și până în 1. Sept. 1900. Band, Bilbor, Gyalar pe 1901. Orda-sup. pe 1898 sem. 1. Binevoitți a Ingridi și de cele alalte, promise în repetite rânduri. Csegöld 1901. Sângeorgiu-de-Câmpie pe 1900 și 1901. Bociu pe 1900. Bologa, Ciucia, Ciula, Fildul-de-mijloc. Fildul-de-sus, Mărgău, Morlaca pe 1901. Beteța pe 1899, 1900 și 1901. Vișag pe 1900 și 1901. Ghiriș (Orade) pe întreg 1902. Blagea pe 1902 sem. 1.

Editor și redactor răspunzător:

**Aurel C. Domsa.**

## „CONSUM“ SOCIETATE COMERCIALĂ PE ACȚII ÎN BLAȘ.

### Convocator.

P. T. Domnii acționari ai societății comerciale pe acții „CONSUM“ se invită cu onoare — în sensul §. 18 din statute — la a X (zecea) adunare generală ordinară, care se va ține la Blaș în 1 Martie n. după amiază la 4 ore în localul „Patriei“.

#### Obiectele vor fi:

1. Deschiderea adunării și esmiterea alor doi membrii pentru supraveghierea scrutiniului și verificarea procesului verbal.
2. Raportul direcțiunii și a comitetului de supraveghiere; bilanțul pe anul 1901; și darea absoluturului.
3. Fixarea marcelor de prezență pe anul 1902.
4. Alegerea alor 3 membri în direcțiune.
5. Alegerea comitetului de supraveghiere.
6. Eventuale propuneri.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunare în persoană sau prin plenipotențiat, sînt rugați a-și depune la cassa societății (§. 23) acțiunile și documentul cel mult pînă în 28 Faur la 12 ore. Blaș, 4 Faur 1902.

Direcțiunea.

(9) 1-1

### Onorată adunare generală!

Comitetul de supraveghiere — conformându-se îndatoririlor, ce-i impun statutele, a examinat de re-pețite ori bilanțele lunare, a scontrat cassa și le-a alăturat cu cărțile de contabilitate, pe cari le-a găsit bine deduse. — S'a vizitat magazinele și pivnițele, unde s'a convins despre buna ordine. Același comitet examinând bilanțul de pe anul 1901 îl primește fără nici o observare.

Pe baza raportului nostru propunem Onor. adunării generali: să binevoiți a lua spre știre aprobătoare bilanțul pre 1901; să dați absoluturul direcțiunii precum și comitetului de supraveghiere.

Blaș la 5 Faur 1901.

Comitetul de supraveghiere.

#### Active.

#### Contul Bilanțului.

#### Passive.

Numărar in cassă . . . . .	981	20	Capital de acții . . . . .	77710	—
Debitori . . . . .	29,985.89		Imprumut . . . . .	45000	—
Dubii . . . . .	786.66 =	29199	Creditori . . . . .	49230	73
Mărfuri . . . . .		127110			
Mobilar . . . . .	5,096.32				
10% amortisare . . . . .	509.63 =	4586			
Cheque . . . . .		333			
Timbre . . . . .		286			
Perdere . . . . .		9443			
		171940		171940	73

#### Esıte.

#### Contul profitului și perderilor.

#### Întrate.

Asigurări . . . . .	201	52	Din vînzare de mărfuri . . . . .	12929	65
Chirie . . . . .	1550	—	”    ”    ”    timbre . . . . .	101	32
Interese . . . . .	3443	41	Perdere . . . . .	9443	14
Spese curente . . . . .	1848	31			
Fracturi și Porto . . . . .	4094	84			
Dare . . . . .	1374	10			
Salarii . . . . .	8637	—			
Competință de timbru . . . . .	28	64			
Dubii . . . . .	786	66			
Amortisări . . . . .	509	63			
	22474	11		22474	11

Blaș, din ședința direcțiunii ținută în 4 Februar 1902.

V. Muntean m. p.  
comptabil.

#### Direcțiunea:

Gavril Pop m. p.  
președinte.

Dr. V. Szmigelski m. p.

Dr. V. Hossu m. p.

Domșa m. p.  
director.

Hodosiu m. p.

Dr. I. Maniu m. p.

I. F. Negruțiu m. p.

Dr. A. Pop m. p.

S. Muntean m. p.

S'a găsit în ordine:

Membrii comitetului de supraveghiere:

Dr. Isidor Marcu m. p.

Iacob Mureșanu m. p.

Sofron Stan m. p.

D. Trifan m. p.

G. Precup m. p.



Prăvălie românească!

# EMIL F. TĂMAȘ

BLAȘ

Piața lemnelor.

Recomandă On. public, prăvălia sa, cu mărfuri de băcănie, coloniale, colorii, oleuri, bumbăcării și mărfuri mixte.

Zachăr I-ma raff. Cafea: cuba, ceylon și portorico. Orez: glacé, japan și rangoou. Oleuri. Săpun: de toaletă și rufe. Petroleu: indigen și american. Bumbăcării, Arnici, Bercă etc. etc.

(10) 1-3

Prăvălie românească!

Serviciu prompt și consciințios!

Mărfuri de calitate cea mai bună!

## Alesandru Gratzel

Comisionar pentru Veneratul Cler catolic  
Viena I. am Lugeck Nr. 3.

Recomandă articlii săi speciali:

### Tămăia Aegyptiană din anul 1901.

- I. Specia cea mai nobilă, produsul ultim, mărgăritare cu mirosul cel mai plăcut un kilo . . . . . f. 1.48
- II. Stropi fini, mirositori albi un kilo . . . . . f. 1.15
- III. Bucăți mari mirositoare, curate un kilo . . . . . f. —70

### Aparatul „Luminei vecinice“ Patent Guillon din Paris.



Singur acest Aparat dă o „lumină vecinică“ sigură, care arde neîntrerupt de 6—14 ori câte 24 ore cu o flacără frumoasă liniștită.

- Candela pentru oleu din sticlă roșie-rubin, vinetă ori verde . . . . . f. 1.20
- Fitul-patent pentru un an întreg Nr. 0, 1, 2, 3 ori 4 . . . . . f. 1.40
- Acoperământ aurit . . . . . f. —70
- Strecurătoare pentru oleu cu bumbac . . . . . f. —18
- Pedestal în rezervă din metal . . . . . f. —12
- Clia de alamă și lemn . . . . . f. —60

Suma f. 4.20

- Pe lângă acestea o candelă roșie, vinetă ori verde în rezervă . . . . . f. 1.20
- 1 Sticlă de oleu pentru primă folosire . . . . . f. —54
- 1 Laduție de transport și rambursă . . . . . f. —26

### Oleu pentru Aparat din 1901.

Oleul meu pentru Aparat se pregătește anume pentru mine din cea mai bună rapită ungară, și să depune în nisce rezervore anume pregătite câte 6 8 săptămâni ca oleu crud, apoi după o patentă duplă rafinat se așază prin o strecurătoare de bumbac în vase, prin ce primesc o flacără extraordinară

### Pentru un an întreg.

- 23 kile de oleu pentru Aparat à 54 cr. . . . . f. 12.42
- 1 Sticlă impletită pentru 25 litre . . . . . f. 2.10
- Transport la gară și rambursă . . . . . f. —30

Suma f. 14.82

Pe lângă acestea o coșarcă pentru transport 50 cr.

### Lampe bisericesti pompoze

- pregătite după desămurile unor artiști academici, foarte frumoși și solid lucrate, aurite . . . . . f. 50.—
- Lampe pentru biserică mai mari . . . . . f. 90.—
- Sforă pentru lampe din căneță roșie italiană în o lungime de 10 metri cu 6 globuri și ciucuri . . . . . f. 8.80
- Aceleași cu ciucuri mari foarte frumoși . . . . . f. 9.80

### Lumini din ceară fină veritabilă

fără amestecarea altor materii 1 kilo f. 2.75 cu următoarele mărimi:

1 kilo	à 1	à 2	à 4	à 6	à 8	à 12
	L u m i n a					
cu lung. de cm.	118	96	79	66	56	47
cu gros. de cm.	3 1/2	2 1/2	2	1 1/2	1 1/2	1 1/2

### Lumini bisericesti noi exelente

4—10 kile à f. 1.55 de la 10 kile în sus à f. 1.50

1 kilo	à 1	à 2	à 3	à 4	à 6	à 8	à 12	à 16
	buc.							
Mărimea:	lungi	lungi	lungi	lungi	scurte	scurte	lungi	scurte
cu lungim. de cm.	118	88	80	72	46	58	44	53
cu grosim. de cm.	3 1/2	2 1/2	2 1/2	2	2 1/2	2 1/2	2 1/2	2 1/2

Sirmă de ceară sistem francez pentru aprinderea luminelor, care arde frumos și nu stropesce, în rotile de 5 m. costă f. —24

Corn de aprins și stins din alamă lustruită cu 2 scobe pentru sirmă de ceară sistem francez . . . . . f. 1.20

Sonerie armonică cu 4 clopoțel în acordul cel mai curat . . . . . f. 6.—  
Cu clopoțel mai mari și mai fini . . . . . f. 8.—

Cădelniță și naviculă din argint de china, argintit . . . . . f. 17.—

Sticlute de cristal pentru vin și apă, în formă foarte artistică din cristalul cel mai curat, părechea . . . . . f. 1.50  
Mai mari, părechea . . . . . f. 1.80  
Aurite, părechea . . . . . f. 1.80  
Pentru acestea o tasă mare din argint nou f. 1.80

Afară de obiectele aci înșirate liferez ori ce articlu pentru biserică și garantez pentru bunătatea ori cărei marfe trimise de mine.

Cu distincție stimă:

(49) 10—10 Alesandru Gratzel m. p.

Fundat în anul 1789.

## ERNEST KRICKL & SCHWEIGER

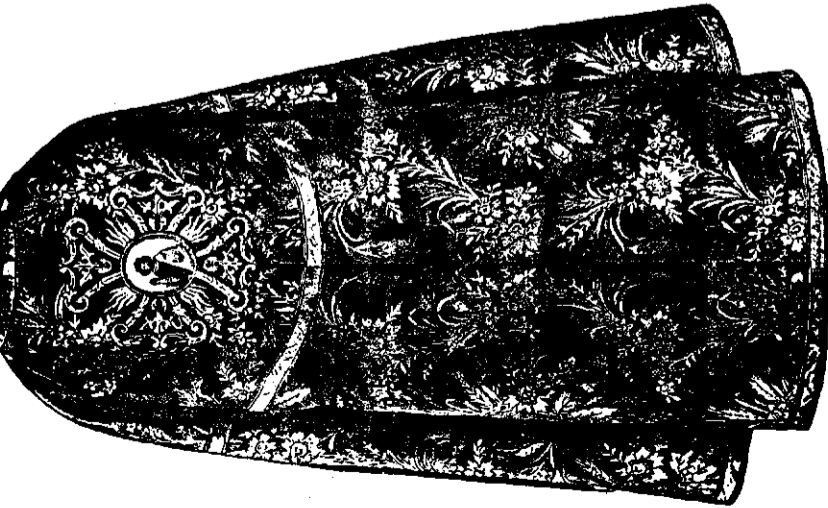
liferanți de curte ces. și reg. pentru materie de mătășă și ornamente sacre,

Viena I. Kohlmarkt 2. „la porumbul alb“.

recomandă

ornamente sacre, pregătite strict după ritul grec, ca de es. falone, diaconale, sticharii, sacos, omofor, epigonation, mitre, mandii, plasă-nice, baldachine, prapori etc. cum și toate utensiile și vasele sacre de metal, ca disc, ciboriu, cruce, chivot, artoclasie, tricheriu și dicheriu, cădelnițe, candelă, sfesnice, candelabre etc. toate pregătite solid și cu prețul cel mai ieftin de fabrică.

Cataloge ilustrate se trimit la cerere gratis și franco.



(1) 3-10

# De la Tipografia „Aurora“ A. Todoran

din GHERLA — SZAMOSUJVÁR să pot procura următoarele cărți:

Titlu	Cor.	Titlu	Cor.	Titlu	Cor.
Predice pentru Duminică Tom. I. de Iustin Popfiu	4.40	Lira Sionului, sau cântarea sărbătorilor. — Poesii religioase-morale, lucrate după sf. Scriptură de A. Boca Velch. Cu o precuvintare de G. Simu.	— 50	Trandafir și vioarele. Poesii populare de Ioan Pop Reteganul	— 60
Cuvântări bisericești la toate sărbătorile de peste an. de I. Papiu	3.—	Monologe de Antoniu Pop:		Ultimul sicahstru. Tradițiune de G. Simu	— 12
Cuvântări funebreale iertăciunii pentru diferite cazuri de moarte, întocmite de Ioan Papiu. Un volum de peste 24 cote	3.—	Nr. 1. Pe neașteptate	— 08	Un cuvint către frații români despre filoxera omenirii sau vinarsul de Aron Boca Velch.	— 20
Cathecese pentru pruncii școlari de Tit Bud	— 80	Nr. 2. Pentru ce am rămas flăcău bătrân	— 16	Zina câmpiei de Aron Boca Velcherianul	— 16
Manual catehetic pentru priunii ani școlari de Basiliu Rațiu	— 80	Nr. 3. La anul nou	— 08	Versuri de dor adunate din poezii români de A.	— 48
Albina și leneșul de Aron Boca Velcherianul	— 20	Nr. 4. Ce niel prin miute nu mi-a trecut.	— 08	Orar general pentru școala română cu 6 clase cu un singur învățator de G. Magiar, învățator.	— 80
Amintiri din Grecia de T. Bulc	1.20	Nr. 5. O pătănie	— 06	Viața P. C. Vergure Maria de C. Darabant	— 30
Bocete adecă cântări la morți, adunate de Ioan Pop Reteganul	— 80	Merinde de la Școlă, sau învățături pentru popor, culese din ziarul unui școlar de Dr. Georgiu Popa	1.20	Zidirea lumii, Adam și Eva, originea sf. Crucii și 12 Vineri de Ioan Pop Reteganul	— 16
Buchetul. Culegere de cântece culese de I. Pop Reteganul broș.	— 50	Miseriile sociale. Novela de P. C. Z. Rovinar	— 30		
Barb Cobzarul. Novela orig. de Emilia Lung	— 20	Musa someșană. Poesii populare române din jurul Năsăudului. Adunate și aranjate de Iuliu Bugnariu. Partea I. Balade	— 50	<b>Cărți de rugăciuni:</b>	
Cântul în școala populară. De Iuliu Pop învățator în Năsăud	— 60	Nr. 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco.	— 40	Icona sufletului. Carte de rugăciuni și cântări bisericești, frumoș ilustrată. Prețul unui exemplar legat	1.—
Cartea ilustrată pentru copii și copile. Cu 18 ilustrațiuni, de George Simu	— 50	Nopți de erna. Novele pentru popor de G. Simu	1.20	Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericești, frumoș ilustrată. Edițiunea IV. Prețul unui exemplar legat	1.—
Cartea Plugarilor, sau Povestiri economice despre grădiarit, economia câmpului, creșterea oilor etc.	— 50	Omul. Noțiuni din anatomie și fiziologie de G. Cătană	— 50	Micul mărgăritar sufletesc. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericești, foarte frumoș ilustrată pentru pruncii școlari de ambele sexe. Prețul unui exemplar legat frumoș.	— 44
Cântăreța. Novela de Dem. Dan	— 30	Om și lumea. Cântări funebreale de Aron Boca Velch.	— 16	Carticica de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambele sexe. Cu mai multe iconi frumoșe. Un exemplar broșe — 16 legat.	— 20
Chituituri de carl strigă feciorii în joc de I. Pop Reteganul	— 56	Opșaguri. Cât ciopite cât pite și la lume împărțite de Ioan Pop Reteganul.	— 80		
125 Chituituri de carl strigă feciorii în joc de I. Pop Reteganul	— 24	Pe pragul mormintului. Versuri funebreale de G. Simu	— 50	<b>Din literatura pop. de Dom. Dogariu:</b>	
Codrean. Craiul codrului de G. Simu	— 12	Pilde și sfaturi pentru popor de I. Pop Reteganul	— 60	Nr. 1. Moș Toma Bădiceanu	— 12
Cu vârful penei. Scrieri satirico-humoristice de Antoniu Pop. I. Monologe. II. Humor și satiră. O broșură foarte petrecătoare	— 80	Păcală și Tandală. de G. Cătană	— 16	" 2. Din viața unui haiduc „Vlad hoțul“	— 12
Din Povestile lui Esop de Aron Boca Velcherianul	— 16	Părintele Nicolae. Schițe din viața preoților de G. Simu	— 60	" 3. Însurătorea sorelui	— 12
De când să numesce femeia porumbiță? Poveste de Laur. Ciorbea	— 20	Pietatea poporului român sau cântări evlavioșe pentru cel ce merg la mănăstire, la locuri sfinte și în procesiuni	— 20	" 4. Fiul bucătăresei	— 12
Din trecutul Silvaniei. Legendă de Victor Rusu	— 60	Prietinul sătenuului român. Sfătuiri în formă de dialog pentru elevi și adulți, compus de Ioan Pop Reteganul	— 60	" 5. Văcărelul	— 12
Zile negre. Versuri de Petrea de la Cluș	— 30	Proba de foc. Comedie într'un act de A. Kotzebue, localizată de Irina Sonea-Bogdan	— 30	" 6. Diana, zina mușilor	— 12
Grăia lui Novac	— 20	Prin morțe la victorie. C. medie într'un act de A. Kotzebue, localizată de Irina Sonea-Bogdan	— 20	" 7. Cinci dialoguri întocmite pentru pruncii școlari	— 20
Horea lui Pintea vitelul	— 12	Povestile Bănățului. De George Cătană învățator. Tom. I 50 fil. Tom. II 50 fil. Tom. III. 50 fil. Tote 3 la olată	1.30	" 8. Spiridon și Nicolae, basm.	— 12
Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte. După Euripide tradusă în versuri de Petru Dulf.	— 60	Reguli și sfaturi bune pentru pruncii școlari, de Ar. Boca Velcherianul	— 20	" 9. Ful O.I. basm.	— 12
Carnetul Roșu. O interesantă novelă nihilista, tradusă de Moșul	— 60	Risete și zimbete de T. V. Gheaja	— 60	" 10. Povestiri și anecdote populare	— 20
<b>IONEL.</b> Educațiunea unui bun copil, carte pentru părinți și alți educători de V. Gr. Borgovan	2.—	Românul în sac și la oște, de Ioan Pop Reteganul	— 30		
Indreptar pentru ortografia română de V. Dumbrașa profesor	— 24	Sfaturi de aur sau călea către fericiere. de Aron Boca Velcherianul	— 50	<b>Biblioteca teatrală a „Aurorei“:</b>	
Împărăția țiganilor pe virful unui plop de A. Boca Velch.	— 16	Staroste, adecă Datinii de la nunțile Românilor Ardeleani. Adunate de Ioan Pop Reteganul	— 30	Nr. 1. Călea dreptă a cea mai bună. comedie într'un act	— 20
Istoria P. C. Vergure Maria de Nicula	— 20	Schițe din Italia de T. Bulc	2.—	Nr. 2. Paza Maicii Sfinte, dramă în 4 acte	— 24
Leonat cel tinăr. Istoriă în versuri de Ioan Pop Reteganul (cu o ilustrațiune), o broșură cu conținut foarte glumeț.	— 10	Suspini și zimbire. Poesii și prosă, de Aut. Pop	— 80	" 3. Otrava de hărciog, comedie într'un act	— 16
Lira Bihorului. Balade populare de Antoniu Popp	— 40	Țiganul la mănăstire. Poveste în versuri, de Ar. Boca Velcherianul	— 16	" 4. Pădășirea vanității, dramă într'un act	— 20
		Țiganul în raiu. Poveste în versuri de Ar. Boca Velcherianul	— 16	" 5. Disertați fără voce. comedie într'un act	— 20

Tot de aici să pot procura tot soiul de cărți și recușite școlare, tipărituri oficiose, hârtii, recușite de scris și altele. Tipografia noastră primește spre efectuare tot soiul de lucrări tipografice cu prețurile cele mai moderate. Cataloge să trimit gratis și franco ori și cui. — Venzătorilor să dă rabatul cuvenit. — Comandele sint a să adresa la Tipografia Aurora în Gherla — Szamosujvár.

A apărut în editura „Unirii“:

## Ben Hur

saŃ

### Zilele lui Mesia

de Lewis Wallace.

Traducere.

Tom. I. format 8<sup>o</sup> de 539 pagini, Cor. broș. costă numai 1.50

Tom. II. format 8<sup>o</sup> de 508 pagini, Cor. broș. costă numai 1.40

Romanul acesta, tradus în toate limbile culte ale Europei, este una dintre cele mai interesante lecturi, instructive și moralizatoare, ce se pôte da în mâna ori cărui cetitor, fie de ori care gen și vristă.

Intr'insul ni-se înfățișază lumea romană în adevărata sa lumina, poporul jidovesc cu toate apucăturile și pornirile sale, și mai pe sus de toate, sentimentul acela creștinesc, ce transpiră din romanul acesta. Admirațiunea față de familia sfintă și neperitabile tablouri, ce deșteptă în sufletul nostru, țin în continuu încântată atențiunea și emoționează până la lacrimi.

O carte într'adevăr bună pentru ori care familie, și foarte potrivită pentru bibliotecile parohiale, școlare și populare.

Prețul, în vederea acopului, încă este foarte moderat.

## Comunicarea trenurilor prin gara Küküllöszög—Blas.

(valabil din 1 Oct. 1901).

Sosesc			Placă		
1. De către Teiuș:			1. Cătră Teiuș:		
Tren accelerat.	9:04	dim.	Tren mixt.	12:58	d. a.
" mixt.	2:26	d. a.	" accelerat.	7:35	sara
" personal.	1:02	nóptea	" personal.	2:23	nóptea
2. De către Copșa:			2. Cătră Copșa:		
Tren mixt.	12:56	d. a.	Tren accelerat.	9:05	dim.
" accelerat.	7:34	sara	" mixt.	2:28	d. a.
" personal.	2:21	nóptea	" personal.	1:07	nóptea
3. De către Săvárud:			3. Cătră Săvárud:		
Tren personal.	8:48	dim.	Tren mixt.	3:25	nóptea
" mixt.	6:50	sara	Tren personal.	2:48	d. a.